

Y Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc

CYP(3) 05-08(p.2): 10 Ebrill 2008

Ymchwiliad y Pwyllgor i'r Cynllun Gweithredu Rhianta

Cefndir

Yn ei gyfarfod ar 15 Tachwedd 2007, cytunodd yr Aelodau i gynnal ymchwiliad craffu a fyddai'n canolbwyntio ar Gynllun Gweithredu Rhianta Llywodraeth Cynulliad Cymru.

Cyhoeddwyd y Cynllun Gweithredu Rhianta ym mis Rhagfyr 2005 ac mae'n cynnwys y tair blynedd 2005-06 i 2007-08. Bwriad y Cynllun yw sicrhau bod rhieni (mamau, tadau a gofalwyr) yn cael y cyngor a'r gefnogaeth sydd eu hangen arnynt, drwy nodi beth mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn bwriadu ei wneud i rieni hyd at fis Mawrth 2008.

Cylch gorchwyl arfaethedig

Dylai'r ymchwiliad ganolbwyntio ar graffu ar y gwaith y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi'i wneud i gynorthwyo rhieni a gwneud argymhellion ar y camau gweithredu sydd eu hangen er mwyn parhau i gynorthwyo rhieni.

Wrth wneud hynny, bydd y pwyllgor yn:

1. Craffu ar y broses o gyflwyno'r Cynllun Gweithredu Rhianta (Rhagfyr 2005-Mawrth 2008);
2. Craffu ar yr hyn y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn ei wneud i barhau â'i waith ar rianta a'r adnoddau sydd ar gael i wneud hynny;
3. Casglu tystiolaeth o ran yr hyn sy'n gweithio a'r hyn nad yw'n gweithio a hefyd o ran pa gamau y dylid eu cymryd i ddatblygu'r agenda.

Argymhelliad

Bod y pwyllgor yn cymeradwyo'r cylch gorchwyl arfaethedig, y llythyr ymgynghori drafft yn Atodiad A a'r rhestr arfaethedig o ymgynghorwyr yn Atodiad B.

Gwasanaeth y Pwyllgorau
Ebrill 2008

Atodiad A

Y Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc

Llythyr ymgynghori arfaethedig

Annwyl Gydweithiwr

Mae Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn galw am dystiolaeth i'w ymchwiliad byr i Gynllun Gweithredu Rhianta Llywodraeth Cynulliad Cymru.

Cyhoeddwyd y Cynllun Gweithredu Rhianta ym mis Rhagfyr 2005. Bwriad y Cynllun oedd sicrhau bod rhieni (mamau, tadau a gofalwyr) yn cael y cyngor a'r gefnogaeth sydd eu hangen arnynt drwy nodi beth y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn bwriadu ei wneud i gynorthwyo rhieni hyd at fis Mawrth 2008. Gellir cael rhagor o wybodaeth ar Wefan Llywodraeth Cynulliad Cymru yn: [Cynllun Gweithredu Rhianta: Cefnogi mamau, tadau a gofalwyr sy'n magu plant yng Nghymru](#)

Y cylch gorchwyl ar gyfer yr ymchwiliad hwn yw:

1. Craffu ar y broses o gyflwyno'r Cynllun Gweithredu Rhianta (Rhagfyr 2005-Mawrth 2008);
2. Craffu ar yr hyn y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn ei wneud i barhau â'i waith ar rianta a'r adnoddau sydd ar gael i wneud hynny;
3. Casglu tystiolaeth o ran yr hyn sy'n gweithio a'r hyn nad yw'n gweithio a hefyd o ran pa gamau y dylid eu cymryd i ddatblygu'r agenda.

Gwahoddiad i gyfrannu at yr ymchwiliad

Gwahoddir partion sydd â diddordeb i gyflwyno tystiolaeth ysgrifenedig i Glerc y Pwyllgor yn y cyfeiriad uchod, i gyrraedd erbyn dydd Gwener 20 Mehefin 2008 fan bellaf. Os yn bosibl, dylech ddarparu copi electronig ar ffurf MS Word neu Rich Text Format, naill ai drwy e-

bost i equality.comm@wales.gsi.gov.uk neu ar ddisg.

Dechreuwch eich cyflwyniad drwy roi ychydig o wybodaeth am eich sefydliad cyn nodi eich barn a'ch profiad o ran rhai o'r meysydd canlynol.

1. Y broses o gyflwyno'r Cynllun Gweithredu Rhianta

Pa mor effeithiol oedd y broses o weithredu'r Cynllun Gweithredu Rhianta yn eich barn chi?

A yw'r cymorth sydd ar gael i rieni wedi cynyddu?

A yw rhieni yn cael mwy o wybodaeth, ac a gaiff rhianta cadarnhaol ei hyrwyddo'n effeithiol?

A yw rhieni'n cyfrannu mwy at gynllunio gwasanaethau ac mewn ysgolion?

A ydych yn ymwybodol o rwystrau y bu'n rhaid i rieni eu hwynebu wrth geisio defnyddio gwasanaethau cymorth a ffynonellau gwybodaeth? Beth yw'r rhesymau allweddol dros y rhwystrau hyn?

A allwch chi roi unrhyw enghreifftiau o arferion arloesol wrth sicrhau ei bod yn hawdd cael gafael ar wasanaethau a gwybodaeth, a'i bod yn bosibl goresgyn rhwystrau?

2. Parhau â'r gwaith ar rianta

Beth yw'r materion allweddol o ran rhianta y mae angen i Lywodraeth Cynulliad Cymru fynd i'r afael â hwy o hyd yn eich barn chi?

3. Beth sydd wedi gweithio, a beth nad yw wedi gweithio?

A ydych yn ymwybodol o unrhyw enghreifftiau o arfer da o ran cynorthwyo rhieni? A yw'n bosibl i chi eu nodi, ac egluro pam y mae'r enghreifftiau hyn wedi llwyddo?

A yw'n bosibl i chi nodi unrhyw feysydd o fewn y Cynllun Gweithredu Rhianta a gyflwynwyd yn llwyddiannus, ac unrhyw rai na lwyddodd yn eich barn chi? Pam y llwyddwyd yn y meysydd hyn a pham na lwyddwyd?

Mae'r pwyllgor wedi gwahodd cyflwyniadau gan y rhai a enwir ar y rhestr ddosbarthu amgaeedig. Fodd bynnag, **byddwn yn ddiolchgar pe gallech anfon copi o'r llythyr at unrhyw unigolion neu sefydliadau nad ydynt wedi eu cynnwys ac a allai fod diddordeb ganddynt mewn cyfrannu at yr adolygiad.** Mae copi o'r llythyr hwn wedi'i roi ar wefan y Cynulliad Cenedlaethol gyda gwahoddiad agored i gyflwyno barn.

Datgelu Gwybodaeth

Dylai tystion fod yn ymwybodol y caiff tystiolaeth ysgrifenedig a gyflwynir i'r pwyllgor ei thrin fel eiddo'r pwyllgor unwaith y caiff ei chyflwyno iddo. Bwriad y pwyllgor yw rhoi papurau ysgrifenedig ar ei wefan, ac efallai y cânt eu hargraffu gyda'r adroddiad yn dilyn hyn. Ni fydd y Cynulliad Cenedlaethol yn cyhoeddi gwybodaeth sy'n ddata personol yn ei farn ef.

Os bydd cais am wybodaeth a gyflwynwyd o dan ddeddfwriaeth y DU, efallai y bydd angen datgelu'r wybodaeth y byddwch yn ei darparu. Gall hyn gynnwys gwybodaeth a ddilëwyd yn flaenorol gan y Cynulliad Cenedlaethol er mwyn ei chyhoeddi.

Os ydych yn darparu unrhyw wybodaeth, ar wahân i ddata personol nad yw'n addas i'w datgelu'n gyhoeddus yn eich barn chi, dylech nodi pa rannau na ddylid eu cyhoeddi a darparu dadl resymol i gefnogi hyn. Bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn ystyried hyn wrth gyhoeddi gwybodaeth neu wrth ymateb i geisiadau am wybodaeth.

Gellir cael rhagor o wybodaeth am y pwyllgor a'i ymchwiliad yn:

<http://www.cynulliadcymru.org/bus-home/bus-committees/bus-committees-third-assem/bus-committees-third-cyp-home.htm>

Yn gywir,

Helen Mary Jones
Cadeirydd y Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc

Atodiad B

Y Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc

Ymchwiliad i Gynllun Gweithredu Rhianta

Ymgynghorwyr

Cadeiryddion Pwyllgorau Plant Awdurdodau Lleol
Cadeiryddion, Cynghorau Iechyd Cymuned
Comisiynydd Plant Cymru

Cyfarwyddwyr Addysg
Cyfarwyddwyr Addysg Esgobaethol
Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol
Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
Cymdeithas y Cyfarwyddwyr Addysg
Cyrrff Llywodraethu Ysgolion
Undeb y Mamau yng Nghymru
Partneriaethau Plant a Phobl Ifanc
Penaethiaid Gwasanaethau Plant
Prif Weithredwyr Awdurdodau Lleol
Prif Weithredwyr Byrddau Iechyd Lleol
Prif Weithredwyr Ymddiriedolaethau GIG
Sefydliadau Gwirfoddol

(yn cynnwys: Barnardos Cymru, Cynhalwyr Cymru, Cymdeithas Ieuencid a Phlant Sir Gaerfyrddin (CYCA), Ymddiriedolaeth Cartref Bontnewydd, Plant yng Nghymru, Cyngor ar Bopeth Cymru, Fathers Direct, NCH Cymru, NSPCC Cymru, One Parent Families/Gingerbread Cymru, Parentline Plus, Chwarae Cymru, Achub y Plant Cymru, Shelter Cymru, SNAP Cymru, Cymdeithas Genedlaethol Gwarchod Plant (Cymru), Rhwydwaith Maethu Cymru, Voices from Care (Cymru), Cymorth i Fenywod, Cyswllt Ieuencid Cymru)

Swyddogion Hawliau Plant

Undebau'r Athrawon
Y Ddraig Ffyni